Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-01-16

TRN 2019-0184

Handläggare:
Ulf Eriksson

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Yttrande över motion 2019:45 av Robert Johansson (S) och Jens Sjöström (S) om el-sparkcyklarnas påverkan på trafikmönster och klimatet

Ärendebeskrivning

Robert Johansson (S) och Jens Sjöström (S) har skrivit en motion om att uppdra åt tillväxt- och regionplanenämnden att utreda på vilket sätt elsparkcyklar påverkar resandemönster och klimatet. Tillväxt- och regionplanenämnden har ombetts inkomma med yttrande till Regionledningskontoret senast 28 februari 2020. Ärendet har beretts i samråd med Trafikförvaltningen.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2020-01-16
Förslag till yttrande, 2020-01-16
Motion 2019:45 av Robert Johansson (S) och Jens Sjöström (S) om el-sparkcyklarnas påverkan på trafikmönster och klimatet, RS 2019-0908

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta följande:

Förslag till yttrande över motion 2019:45 av Robert Johansson (S) och Jens Sjöström (S) om el-sparkcyklarnas påverkan på trafikmönster och klimatet, TRN 2019-0184, godkänns och överlämnas till regionstyrelsen.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Eftersom elsparkcyklarna finns i en så begränsad del av länet är det idag i huvudsak en kommunal fråga. Tillväxt- och regionplanenämnden har i uppdrag att årligen ta fram en mobilitets- och trafikutvecklingsrapport. Mobilitets- och trafikutvecklingsrapporten och regionens resvaneundersökningar finns som former för att följa olika trafikslags utveckling och påverkan på resmönster över tid.

Nya modeller lanseras kontinuerligt och utvecklingstakten är hög. Uppdaterad information om klimatpåverkan tas lämpligen fram av elsparkcykelföretagen och samlas in från dem vid behov.

Bakgrund

Ärendet har beretts av Tillväxt- och regionplaneförvaltningen i samråd med Trafikförvaltningen.

Överväganden

Elsparkcyklarna som färdmedel har vuxit oerhört fort och har i Stockholm gått från 1000 elsparkcyklar i april 2019 till närmare 9000 i oktober.

I Stockholms län förekommer de delade elsparkcyklarna nästan uteslutande i de centrala delarna av Stockholm stad, samt i Barkabystaden i Järfälla där VOIs elsparkcyklar är en del av mobilitetstjänsten TRAVIS. Eftersom elsparkcyklarna finns i en så begränsad del av länet är det idag i huvudsak en kommunal fråga.

Det finns ett antal studier från Europa och USA kring elsparkcyklarnas effekt på resandet i städerna. I Sverige har Västtrafik nyligen presenterat rapporten Hållplats 2019 om hur 3 000 västsvenskar ser på sitt resande nu och i framtiden. I budget 2019 fick Tillväxt- och regionplanenämnden i uppdrag att verka för en samlad regional syn på cyklar och elfordon i delningsekonomin. Inom ramen för uppdraget har kontakt tagits med Stockholms stad, Göteborgs stad och Malmö stad. Stockholms stad planerar att elsparkcyklar ska vara med i resvaneundersökningar framöver och Göteborgs stad planerar att göra en enklare användarstudie över användandet av elsparkcyklarna våren 2020. Resultatet av de här studierna, framförallt de från Europa och de kommande från Sverige, kan bidra till ökad kunskap om elsparkcyklarnas effekt på resmönstret.

Studier på elsparkcyklarnas miljöeffekter tyder på att med dagens utformning av elsparkcyklarna och nuvarande användarmönster har inte

elsparkcyklarna någon positiv miljöeffekt. De positiva effekterna som kommer från ett minskat bilanvändande är små. Ökad livslängd för varje elsparkcykel tillsammans med hållbarare distribution och hantering av elsparkcyklarna kan bidra till mer positiva klimateffekter. Elsparkcykelföretagen arbetar med utveckling för ökad livslängd och därmed minskad klimatpåverkan. Nya modeller av elsparkcyklar lanseras kontinuerligt och utvecklingstakten är hög. Uppdaterad information om klimatpåverkan tas lämpligen fram av elsparkcykelföretagen och samlas in från dem vid behov.

Tillväxt- och regionplanenämnden har i uppdrag att årligen ta fram en mobilitets- och trafikutvecklingsrapport. Mobilitets- och trafikutvecklingsrapporten ska fungera som en uppföljning samt utgöra ett underlag för beslut i syfte att nå målen i den regionala utvecklingsplanen. Region Stockholm följer också upp trafikutvecklingen i länet genom resvaneundersökningar. Den senast publicerade resvaneundersökningen genomfördes 2015 och nästa har genomförts under 2019 och publiceras under 2020.

Mobilitets- och trafikutvecklingsrapporten och resvaneundersökningarna finns som former för att följa olika trafikslags utveckling och påverkan på resmönster över tid.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet
Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Miljökonsekvenser av beslutet
I enlighet med Region Stockholms miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017–2021 har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Inger Starheim Lagerquist
Tf. Förvaltningschef

Ulf Eriksson
Regionplanerare

Tillväxt- och regionplanenämnden

FÖRSLAG TILL YTTRANDE
2020-01-16

TRN 2019-0184

Regionledningskontoret
Registraturen
Box 22550
104 25 Stockholm

registrator.lsf@sll.se

Yttrande över motion 2019:45 av Robert Johansson (S) och Jens Sjöström (S) om el-sparkcyklarnas påverkan på trafikmönster och klimatet

Inledning

Robert Johansson (S) och Jens Sjöström (S) har skrivit en motion om att uppdra åt tillväxt- och regionplanenämnden att utreda på vilket sätt elsparkcyklar påverkar resandemönster och klimatet. Tillväxt- och regionplanenämnden har ombetts inkomma med yttrande till Regionledningskontoret senast 28 februari 2020.

Tillväxt- och regionplanenämndens överväganden

Elsparkcyklar som färdmedel har vuxit oerhört fort och har i Stockholms stad gått från 1000 elsparkcyklar i april 2019 till närmare 9000 i oktober.

I Stockholms län förekommer de delade elsparkcyklarna nästan uteslutande i de centrala delarna av Stockholm stad, samt i Barkabystaden i Järfälla där VOIs elsparkcyklar är en del av mobilitetstjänsten TRAVIS.

Tillväxt- och regionplanenämnden har i uppdrag att årligen ta fram en mobilitets- och trafikutvecklingsrapport. Mobilitets- och trafikutvecklingsrapporten ska fungera som en uppföljning samt utgöra ett underlag för beslut i syfte att nå målen i den regionala utvecklingsplanen. Region Stockholm följer också upp trafikutvecklingen i länet genom resvaneundersökningar.

Studier tyder på att med dagens utformning av elsparkcyklar och nuvarande användarmönster har inte elsparkcyklarna någon positiv miljöeffekt. De positiva effekterna som kommer från ett minskat bilanvändande är små. Ökad livslängd för varje elsparkcykel tillsammans med hållbarare distribution och hantering av elsparkcyklarna kan bidra till mer positiva klimateffekter. Elsparkcykelföretagen arbetar med utveckling för ökad livslängd och därmed minskad klimatpåverkan. Nya modeller av elsparkcyklar lanseras kontinuerligt och utvecklingstakten är hög.

Nämnden anser att frågan om elsparkcyklar är en i huvudsak kommunal fråga. Om Region Stockholm ändå vill undersöka elsparkcyklarnas påverkan på trafikmönstret anser nämnden att mobilitets- och trafikutvecklingsrapporten och resvaneundersökningarna skulle kunna utformas och användas till det syftet. Nämnden anser vidare att information om klimatpåverkan lämpligen tas fram av och samlas in från elsparkcykelföretagen vid utredningar om trafikens klimatpåverkan.

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ankom
Region Stockholm
2019 -09- 17
Dnr. RS 2019-0908
2019:45

MOTION

2019-09-17

Motion av Robert Johansson (s) och Jens Sjöström (s) om el-sparkcyklarnas påverkan på trafikmönster och klimatet

I flera av Sveriges storstadsregioner har ett nytt socialt- och transporttekniskt fenomen uppstått, så kallade el-sparkcyklar.

Från början var fenomenet knutet till den stora orten i de olika regionerna (exempelvis Stockholms kommun eller Göteborgs kommun) men i och med en större etablering och en utökad kapacitet så är detta fenomen nu också kommunövergripande.

Den legala statusen på fordonet, var det får framföras och på vilket sätt det får uppställas är inte en fråga för regionen utan mer för riksdagen och kommunerna.

Men i och med regionens behov att mäta trafikströmmar och skapa möjligheter till mobilitet i vår region är det rimligt att vi antar utmaningen att undersöka på vilket sätt detta nya transportmedel påverkar det.

Region Stockholm bör ta till vara på teknikutvecklingen men för att kunna ta rationella beslut behövs välgrundade underlag. I skrivande stund finns en stor mängd föreställningar, positiva som negativa, om hur el-sparkcyklarna som hyrs ut av privata företag påverkar mobilitet, klimat och områden i dess närhet. Därför behöver vi göra vi en undersökning av frågan i en kontext a la Stockholmsregionen.

Med anledning av ovanstående föreslår Socialdemokraterna regionfullmäktige besluta

att uppdra åt tillväxt- och regionplanenämnden att utreda på vilket sätt el-sparkcyklar förändrar vårt resandemönster med tyngdpunkt på byte av eventuellt trafikslag

att uppdra åt tillväxt- och regionplanenämnden att utreda om hur en livscykelanalys för el-sparkcykel av hyrtypen påverkar klimatet

Stockholm den 17 September 2019

Robert Johansson (S)

Jens Sjöström (S)